

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Chełmnie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR Natalia Dąbrowska

Protokolant: stażysta Dominika Ritter

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2016 roku w Chełmnie

na rozprawie

sprawy z wniosku

przy udziale **M. Ł., S. Ł. i Skarbu Państwa – Starosty (...)**

o zasiedzenie służebności gruntowych o treściach odpowiadających służebności przesyłu

postanawia:

I. stwierdzić, że wnioskodawca (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. nabyła z dniem 20 sierpnia 2004 roku przez zasiedzenie na nieruchomości położonej w U., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numer (...), dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą numer (...) służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu, polegającą na znoszeniu istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad i pod powierzchnią teźże nieruchomości urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych ST U. (...), oraz na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem,

II. stwierdzić, że wnioskodawca (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. nabyła z dniem 20 sierpnia 2004 roku przez zasiedzenie na nieruchomości położonej w U., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numer (...), dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą numer (...) służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu o długości 81 metrów i szerokości 6,2 metra, polegającą na znoszeniu istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad i pod powierzchnią teźże nieruchomości urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych linii 15 kV (...) U.-Miasto, oraz na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem,

III. stwierdzić, że wnioskodawca (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. nabyła z dniem 20 sierpnia 2004 roku przez zasiedzenie na nieruchomości położonej w U., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numer (...), dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą numer (...) służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu o długości 100 metrów i szerokości 3,4 metra, polegającą na znoszeniu istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad i pod powierzchnią teźże nieruchomości urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych linii 0,4 kV zasilanej ze ST U. (...), oraz na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem,

IV. stwierdzić, że wnioskodawca (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. nabyła z dniem 20 sierpnia 2004 roku przez zasiedzenie na nieruchomości położonej w U., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numer (...),

dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą numer (...) służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu o długości 15 metrów i szerokości 3 metrów, polegającą na znoszeniu istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad i pod powierzchnią teźże nieruchomości urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych linii kablowej 0,4 kV zasilanej ze ST U. (...), oraz na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem,

V. ustalić, że wnioskodawca i uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sędzia Sądu Rejonowego

N. D.

Sygn. akt I Ns 238/15

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 27 listopada 2014 roku (k. 1-14) wnioskodawca (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. domagał się stwierdzenia, że:

- Skarb Państwa, względnie wnioskodawca z dniem 20 sierpnia 1984 roku nabył w drodze zasiedzenia służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu, polegającą na znoszeniu istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad i pod powierzchnią teźże nieruchomości urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych ST U. (...) oraz na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości z odpowiednim sprzętem, obciążającą nieruchomość stanowiącą obecnie własność M. Ł. i S. Ł., położoną w miejscowości U., oznaczoną w ewidencji gruntów jako działka o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...);

- Skarb Państwa, względnie wnioskodawca z dniem 20 sierpnia 1984 roku nabył w drodze zasiedzenia służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu, polegającą na znoszeniu istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad i pod powierzchnią teźże nieruchomości urządzeń przesyłowych i instalacji elektroenergetycznych linii 15 kV (...) U.-Miasto oraz na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości z odpowiednim sprzętem, obciążającą nieruchomość stanowiącą obecnie własność M. Ł. i S. Ł., położoną w miejscowości U., oznaczoną w ewidencji gruntów jako działka o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...);

- Skarb Państwa, względnie wnioskodawca z dniem 20 sierpnia 1984 roku nabył w drodze zasiedzenia służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu, polegającą na znoszeniu istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad i pod powierzchnią teźże nieruchomości urządzeń przesyłowych i instalacji linii 0,4 kV zasilanej ze ST U. (...) oraz na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości z odpowiednim sprzętem, obciążającą nieruchomość stanowiącą obecnie własność M. Ł. i S. Ł., położoną w miejscowości U., oznaczoną w ewidencji gruntów jako działka o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...);

- Skarb Państwa, względnie wnioskodawca z dniem 20 sierpnia 1984 roku nabył w drodze zasiedzenia służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu, polegającą na znoszeniu istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad i pod powierzchnią teźże nieruchomości urządzeń przesyłowych i instalacji linii kablowej 0,4 kV zasilanej ze ST U.- (...) oraz na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym

do eksploatacji, konserwacji, remontów i modernizacji tychże urządzeń i instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren nieruchomości odpowiednim sprzętem, obciążającą nieruchomość stanowiąca obecnie własność M. Ł. i S. Ł., położoną w miejscowości U., oznaczoną w ewidencji gruntów jako działka o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca wskazał, że uczestnicy postępowania M. Ł. i S. Ł. są właścicielami nieruchomości gruntowej położonej w U. oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). Na przedmiotowej nieruchomości posadowione są urządzenia przesyłowe stanowiące własność wnioskodawcy – w postaci stacji transformatorowej ST U. (...), linii 15 kV (...) U.-Miasto, linii napowietrznej 0,4 kV i linii kablowej 0,4 kV. Wszystkie wymienione urządzenia przesyłowe zostały wybudowane na nieruchomości uczestnika przez poprzednika prawnego wnioskodawcy – Zakłady (...) – Zakład (...), będącego osobą prawną działającą na rzecz Skarbu Państwa w ramach powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli realizowanej w trybie przepisów ustawy z dnia 28 czerwca 1950 roku o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (Dz. U. z 1954 r. Nr 32, poz. 135 z późn. zm.), która utraciła swą moc dopiero z dniem 10 kwietnia 1997 roku. (...) transformatorowa U. (...) została wybudowana przed 1974 rokiem, linia 15 kV (...) U.-Miasto w 1974 roku oraz linie 0,4 kV i linia kablowa 0,4 kV obie zasilana ze ST U. (...) przed 1974 rokiem i są stale eksploatowane. Zdaniem wnioskodawcy zostały spełnione wszystkie przesłanki do nabycia w drodze zasiedzenia służebności gruntowych o treści odpowiadającej służebności przesyłu, to jest: po pierwsze korzystanie z trwałego i widocznego urządzenia – na nieruchomości uczestnika znajdują się urządzenia elektroenergetyczne w postaci stacji transformatorowej i linii napowietrznych 0,4 kV i 15 kV, po drugie samoistne posiadanie służebności – wnioskodawca, a w wcześniej jego poprzednik prawny bez sprzeciwu właścicieli gruntów, korzystał i korzysta z nieruchomości uczestników na zasadzie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu oraz po trzecie upływ terminu zasiedzenia – uwzględniając, iż wnioskodawca korzysta z domniemania dobrej wiary do zasiedzenia wszystkich opisanych we wniosku służebności o treści służebności przesyłu doszło z upływem dnia 20 sierpnia 1984 roku.

W odpowiedzi na wniosek z dnia 18 lutego 2015 roku (k.103-111) uczestnicy, działający przez pełnomocnika wnieśli o oddalenie wniosku w całości jako bezpodstawnego i bezzasadnego oraz niemożliwego do wykonania. W uzasadnieniu swego stanowiska wnioskodawcy wskazali, że w pierwszej kolejności, należy odróżnić „służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu” od „służebności przesyłu”. Zdaniem wnioskodawców do dnia 03 sierpnia 2008 roku - momentu wprowadzenia do kodeksu cywilnego instytucji służebności przesyłu brak było jakichkolwiek podstaw prawnych do twierdzenia, iż instytucja taka jest w ogóle możliwa. Ewentualne zasiedzenie „służebności przesyłu” możliwe byłoby zatem przy zastosowaniu terminów z art. 172 k.c. liczonych od dnia 03 sierpnia 2008 roku. Natomiast w odniesieniu do roszczenia o stwierdzenia zasiedzenia „służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu” zdaniem wnioskodawców roszczenie to jest bezpodstawne i bezzasadne ponieważ instytucja służebności przesyłu nie została celowo przez ustawodawcę wprowadzona do ustawy Kodeks Cywilny i z chwilą wejścia tej ustawy w życie brak było jakichkolwiek podstaw prawnych do twierdzenia, iż instytucja taka jest możliwa. Ustawodawca w tym okresie przewidział szereg przepisów, z dziedziny prawa administracyjnego (np. art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami), regulujących stosunki prawne pomiędzy właścicielem nieruchomości a przedsiębiorstwem. Skoro wówczas przedsiębiorstwa przesyłowe z przepisów tych nie korzystały, nie mogą obecnie przerzucać ujemnych skutków swojej niefrasobliwości i zaniechań na właścicieli nieruchomości. Wnioskodawcy w dalszej kolejności zakwestionowali dopuszczalność nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu powołując się na zasadę numerus clausus praw rzeczowych oraz na fakt, iż skoro niemożliwe było przed 03 sierpnia 2008 roku ustanowienie w drodze umowy służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, to niedopuszczalne było również jej zasiedzenie. Ponadto przepisy dopuszczały nabycie przez zasiedzenie jedynie służebności gruntowej. Tym samym istniejące przez 03 sierpnia 2008 roku regulacje prawne odnoszące się do zasiedzenia służebności, nie mogą stanowić podstawy prawnej do zastosowania analogii legis, gdyż nie przyniosą pożądanego rezultatu z uwagi na brak podobieństwa obu stanów prawnych. Ewentualne stwierdzenie zasiedzenia „służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu” byłoby obejściem prawa. Uczestnicy podnieśli również, że warunkiem koniecznym do powstania służebności gruntowej jest istnienie dwóch nieruchomości, dwóch podmiotów właścicielskich oraz celu w postaci zwiększenia użyteczności nieruchomości władnącej i podnoszenia jej

wartości eksploatacyjnej. We wniosku wnioskodawca wskazał jako władnącą nieruchomość, na której znajduje się siedziba Oddziału Spółki w T.. Zakład (...) nabył prawo użytkowania wieczystego wskazanej powyżej nieruchomości na podstawie decyzji Urzędu Wojewódzkiego w T. z dnia 08 marca 1996 roku, której prawomocność stwierdzono 25 marca 1996 roku, zaś do tej pory władał przedmiotową nieruchomością jako tymczasowy zarządca, czyli nie był posiadaczem samoistnym. Zatem bieg terminu zasiedzenia biegłby ewentualnie od chwili uprawomocnienia się powołanej decyzji. Wnioskodawcy podnieśli również, iż po wprowadzeniu do systemu nowej instytucji - służebności przesyłu, dopuszczenie zasiedzenia „służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu” jest niezgodne z zasadą słuszności i sprawiedliwości, bowiem zasiedzenie następuje bez wynagrodzenia a służebność przesyłu ustanawiana jest wyłącznie za wynagrodzeniem. Ponadto nie można dla byłych stanów faktycznych stosować instytucji nie znanych w czasie ich trwania. Ponadto wnioskodawcy wskazali, iż poprzednik prawny wnioskodawcy - Zakład (...) funkcjonował w ramach przedsiębiorstwa państwowego, tym samym stanowił jednostkę reprezentującą majątek oraz interesy Skarbu Państwa, sprawował jedynie zarząd na rzecz Skarbu Państwa. Obliguje to do stwierdzenia, że rzeczony działanie nie może być traktowane na gruncie norm prawa cywilnego jako faktyczne władanie rzeczą z zamiarem zatrzymania jej dla siebie - posiadanie, lecz jedynie jako faktyczne władanie za kogoś innego - dzierżenie. Bieg terminu zasiedzenia można zatem liczyć najwcześniej od daty wejścia w życie normy prawnej po nowelizacji z dnia 31 stycznia 1989 roku o zmianie ustawy Kodeks Cywilny, a precyzyjnie od daty uprawomocnienia się decyzji z dnia 08 marca 1996 roku, w której stwierdzono, że Zakład (...) jako dotychczasowy zarządca gruntu stał się użytkownikiem wieczystym. Ponadto wnioskodawcy podnieśli, że wnioskodawca nie wykazał przekazania instalacji przesyłowej należącej obecnie do spółki od Skarbu Państwa. Wnioskodawcy zakwestionowali również istnienie dobrej wiary po stronie wnioskodawcy oraz nieprzerwane posiadanie przez niego służebności, i podnieśli, że dokumenty dołączone do wniosku nie dotyczą konkretnie nieruchomości, której właścicielami są uczestnicy.

W piśmie procesowym z dnia 18 marca 2015 roku (k. 133) uczestnik postępowania Skarb Państwa – Starosta (...) wniósł o oddalenie wniosku w stosunku do Skarbu Państwa i o zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że stwierdzenie zasiedzenia służebności powinno nastąpić na rzecz wnioskodawcy, a nie Skarbu Państwa.

Sąd ustalił, co następuje:

(...) transformatorowa ST U. (...) znajduje się na nieruchomości położonej w miejscowości U. stanowiącej działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym (...) objętej księgą wieczystą (...). Przez nieruchomość tą przebiegają również linia napowietrzna średniego napięcia 15 kV (...) U.-Miasto oraz zasilane ze ST U. (...) - linia energetyczna napowietrzna niskiego napięcia 0,4 kV i linia kablowa niskiego napięcia 0,4 kV.

Dowody:

Wypis z rejestru gruntów – k. 19

Mapa zasadnicza – k. 20

Odpis zwykły księgi wieczystej numer (...) – k. 18

Plan projektowanej linii 0,4 kV – k. 24-25

Plan projektowanej linii 15 kV – k. 26-27

Protokół nr (...) z dnia 20.08.1974 r. odbioru linii 0,4 kV i 15 kV - k. 28-30

Protokół pomiaru uziemień linii 15 kV z 23 września 1974 roku - k. 31-32

Ogłędziny linii 15 kV z 20 marca 1979 roku - k. 33

Właścicielem nieruchomości położonej w U. obejmującej działkę numer (...) od dnia 16 marca 1958 roku do dnia 21 września 1979 roku byli S. i M. małżonkowie K.. Dla nieruchomości tej prowadzona była wówczas księga wieczysta

numer (...). Kolejno w okresie od 21 września 1979 roku do dnia 17 września 1986 roku właścicielami byli L. i G. małżonkowie A.. W 1981 roku działka numer (...) została przenumerowana i powstała z niej działka numer (...). Na podstawie umowy przekazania gospodarstwa rolnego z dnia 17 września 1986 roku właścicielami, między innymi działka numer (...) zostali J. i B. małżonkowie K.. W 1992 roku działka numer (...) została podzielona na działki numer (...) o powierzchni 0,53 ha, (...) o powierzchni 0,1845 ha i (...) o powierzchni 0,2241 ha. Umową darowizny z dnia 01 grudnia 1992 roku działka numer (...) została przekazana S. i U. małżonkom K., którzy z kolei umową darowizny z dnia 09 września 2010 roku przekazali działkę numer (...) S. i M. małżonkom Ł.. Aktualnie dla wymienionej działki prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Chełmnie księga wieczysta (...).

Okoliczności bezsporne, a ponadto dowody:

Dokumenty dołączone do akt księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Chełmnie numer (...):

- orzeczenie Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w C. numer (...) o nadaniu nieruchomości na własność (k.43 akt księgi wieczystej)
- dodatek do księgi parcel za rok 1959 z dnia 11 kwietnia 1959 roku (k. 44-45 akt księgi wieczystej),
- opis i mapa z dnia 25 października 1963 roku (k. 49 akt księgi wieczystej) ,
- dodatek do księgi parcel za rok 1966 z dnia 15 stycznia 1966 roku (k. 50-51 akt księgi wieczystej)
- dodatek do księgi parcel za rok 1965 z dnia 05 kwietnia 1965 roku (k. 52-53 akt księgi wieczystej),
- wyciąg z wykazu zmian gruntowych wsi U. z dnia 15 stycznia 1966 roku (k. 54-56 akt księgi wieczystej),
- umowa sprzedaży z dnia 21 września 1979 roku sporządzona przed notariuszem M. M. (3) za numerem rep. (...) (k. 57-58 akt księgi wieczystej),
- wypis z rejestru gruntów z dnia (...) roku (k. 63 akt księgi wieczystej),
- umowa przekazania gospodarstwa rolnego z dnia 17 września 1986 roku sporządzona przed notariuszem K. K. (3) za numerem rep. (...) (k. 64-67 akt księgi wieczystej),
- dodatek do księgi parcel KW (...) z dnia 25 czerwca 1986 roku (k. 68-69 akt księgi wieczystej),
- dodatek do księgi parcel KW (...) z dnia 23 listopada 1992 roku (k. 72-73 akt księgi wieczystej)
- papierowej księgi wieczystej numer (...).

Dokumenty dołączone do akt księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Chełmnie numer (...):

- umowa darowizny z dnia 01 grudnia 1992 roku sporządzona przed notariuszem J. P. w C. za numerem Rep. (...) (k. 3-4 akt księgi wieczystej),
- umowa darowizny z dnia 08 września 2010 roku sporządzona przed notariuszem J. P. w C. za numerem Rep. (...) (k. 16-17 akt księgi wieczystej).

Odpis zwykły księgi wieczystej numer (...) – k. 18,

Pismo z dnia 15 lutego 2016 roku – k. 210

(...) transformatorowa ST U. (...) posadowiona na nieruchomości położonej w miejscowości U. stanowiącej działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym (...) objętej księgą wieczystą (...) została wybudowana przed 1974 rokiem. Urządzenie te cały czas znajduje się na przedmiotowej nieruchomości, cały czas jest eksploatowane.

Dowody:

Wypis z rejestru gruntów – k. 19

Mapa zasadnicza – k. 20

Odpis zwykły księgi wieczystej numer (...) – k. 18

Plan projektowanej linii 0,4 kV – k. 24-25

Plan projektowanej linii 15 kV – k. 26-27

Protokół nr (...) z dnia 20.08.1974 r. odbioru linii 0,4 kV i 15 kV - k. 28-30

Zeznania świadka Z. S. – k. 167v

Linia napowietrzna średniego napięcia 15 kV (...) U.-Miasto posadowiona na nieruchomości położonej w miejscowości U. stanowiącej działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym (...) objętej księgą wieczystą (...) została wybudowana w 1974 roku. Linia przebiegająca przez działkę ma 81 metrów długości. Szerokość pasa służebności wynosi 6,20 metra. Na terenie działki znajduje się jeden słup rozgałęźno-końcowy i 1 słup aowy. Linia ta została podłączona pod zasilanie w dniu 20 sierpnia 1974 roku. Urządzenia te cały czas znajdują się na przedmiotowej nieruchomości, cały czas są eksploatowane.

Dowody:

Wypis z rejestru gruntów – k. 19

Mapa zasadnicza – k. 20

Odpis zwykły księgi wieczystej numer (...) – k. 18

Plan projektowanej linii 15 kV – k. 26-27

Protokół nr (...) z dnia 20.08.1974 r. odbioru linii 0,4 kV i 15 kV - k. 28-30

Protokół pomiaru uziemień linii 15 kV z 23 września 1974 roku - k. 31-32

Oględziny linii 15 kV z 20 marca 1979 roku - k. 33

Zeznania świadka Z. S. – k. 167v

Linia napowietrzna niskiego napięcia 0,4 kV zasilana ze ST U. (...) posadowiona na nieruchomości położonej w miejscowości U. stanowiącej działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym (...) objętej księgą wieczystą (...) została wybudowana przed 1974 rokiem. Linia przebiegająca przez działkę ma 100 metrów długości. Szerokość pasa służebności wynosi 3,4 metra. Na terenie działki znajduje się jeden słup aowy. Linia ta została podłączona pod zasilanie w dniu 20 sierpnia 1974 roku. Urządzenia te cały czas znajdują się na przedmiotowej nieruchomości, cały czas są eksploatowane.

Dowody:

Wypis z rejestru gruntów – k. 19

Mapa zasadnicza – k. 20

Odpis zwykły księgi wieczystej numer (...) – k. 18

Plan projektowanej linii 0,4 kV – k. 24-25

Protokół nr (...) z dnia 20.08.1974 r. odbioru linii 0,4 kV i 15 kV - k. 28-30

Zeznania świadka Z. S. – k. 167v

Linia kablowa niskiego napięcia 0,4 kV zasilana ze ST U. (...) posadowiona na nieruchomości położonej w miejscowości U. stanowiącej działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym (...) objętej księgą wieczystą (...) została wybudowana przed 1974 rokiem. Linia przebiegająca przez działkę ma 15 metrów długości. Szerokość pasa służebności wynosi 3,4 metra. Linia ta została podłączona pod zasilanie w dniu 20 sierpnia 1974 roku. Urządzenia te cały czas znajdują się na przedmiotowej nieruchomości, cały czas są eksploatowane.

Dowody:

Wypis z rejestru gruntów – k. 19

Mapa zasadnicza – k. 20

Odpis zwykły księgi wieczystej numer (...) – k. 18

Plan projektowanej linii 0,4 kV – k. 24-25

Protokół nr (...) z dnia 20.08.1974 r. odbioru linii 0,4 kV i 15 kV - k. 28-30

Zeznania świadka Z. S. – k. 167v

W dacie posadowienia, na obecnej działce numer (...), urządzenia przesyłowe i instalacje elektroenergetyczne wchodzące w skład linii energetycznej napowietrznej średniego napięcia 15 kV (...) U.-Miasto, linii energetycznej napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV zasilanej ze ST U. (...), linii kablowej niskiego napięcia 0,4 kV zasilanej ze ST U. (...) oraz stacja transformatorowa ST U. (...) znajdowały się we władaniu Zakładu (...), wchodzącego w skład przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakłady (...). (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. jest następcą prawnym wskazanego przedsiębiorstwa państwowego. Zarządzeniem Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 14 lutego 1985 roku dotychczasowa nazwa tego przedsiębiorstwa uległa zmianie na (...). W wyniku podziału, na podstawie zarządzenia nr 50/ORG/89 Ministra Przemysłu, z przedsiębiorstwa państwowego (...) powstało piętnaście przedsiębiorstw państwowych, w tym Zakład (...) z siedzibą w T.. Następnie zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 09 lipca 1993 roku nr 202/ (...) /93 nastąpił podział przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) z siedzibą w T. i przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakład (...) w T. w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą Zakład (...) Spółka Akcyjna w T.. W dniu 31 grudnia 2004 roku nastąpiło przejście Zakładu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w T. przez (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. uchwałą Nadzwyczajnych Zgromadzeń wszystkich spółek łączonych, a następnie na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 31 grudnia 2004 roku, nastąpiła zmiana nazwy na (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G.. Natomiast w dniu 03 lipca 2007 roku nastąpiła zmiana nazwy (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. na (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G..

Dowody:

Statut Zakładów (...) z dnia 11 listopada 1981 r. – k 34-36

Zarządzenie nr 2/ (...) Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 14 lutego 1985 r. – k. 38

Pismo Ministra Przemysłu z dnia 10 stycznia 1989 r. – k. 37

Zarządzenie nr 50/ORG/89 Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 r. – k. 39-42

Zarządzenie nr 202/URG/93 Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 r. – k. 43

Postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 2 sierpnia 1993 r. – k. 44-46

Wypis z aktu notarialnego rep. A nr (...) z dnia 8 października 1997 r. – k. 47-54

Wypis z aktu notarialnego rep. A nr (...) z dnia 26 listopada 2004 r. – k. 55-73

Odpis pełny z rejestru przedsiębiorców z KRS wnioskodawcy – k. 76-91

Decyzja Wojewody (...) z dnia 8 marca 1996 r. – k. 74-75

W dacie nabycia przez M. i S. małżonków Ł., nieruchomości stanowiącej działkę numer (...), były na niej opisane powyżej urządzenia przesyłowe i instalacje elektroenergetyczne wchodzące w skład linii energetycznej napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV, linii kablowej niskiego napięcia 0,4 kV oraz linii energetycznej napowietrznej średniego napięcia 15 kV (...) U.-Miasto oraz stacja transformatorowa ST U. (...). Urządzenia te cały czas znajdują się na przedmiotowej nieruchomości, cały czas są eksploatowane.

Dowód:

Zeznania świadka Z. S. – k. 167v akt

W dniu 22 maja 2015 roku M. Ł. i S. Ł. złożyli do Sądu Rejonowego w Chełmnie wniosek o ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu na rzecz (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. o zakresie opisanym w art. 305¹ k.c. i przebiegu opisanym z załączonej do wniosku mapie ewidencyjnej, polegającej na prawie korzystania przez uczestnika postępowania z części nieruchomości składającej się z działki o numerze ewidencyjnym (...), położonej w obrębie U., dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą numer (...), w postaci pasa gruntu wzdłuż znajdujących się na tej nieruchomości naziemnych linii elektroenergetycznych na całej długości tych linii, w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń elektroenergetycznych stanowiących części tych linii posadowionych na opisanych nieruchomościach oraz przesyłu tymi liniami, za jednorazowym wynagrodzeniem w łącznej kwocie 27.315,04 zł, płatnym na rzecz wnioskodawców od uczestnika postępowania, wraz z odsetkami za zwłokę za okres od następnego dnia po uprawomocnieniu się postanowienia sądu o ustanowieniu służebności przesyłu do dnia zapłaty łącznie. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą akt (...) i obecnie jest zawieszona na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c.

Dowód:

Akta sprawy (...)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów oraz zeznań świadka Z. S.. Dla ustalenia kolejnych właścicieli nieruchomości w okresie eksploatacji linii energetycznych Sąd z urzędu zbadał księgi wieczyste i akta ksiąg wieczystych.

Dokumenty, z których przeprowadzono dowód, stanowiły wiarygodny środek dowodowy, gdyż ich rzetelność i autentyczność nie zostały w toku procesu podważone. Uczestnicy podnieśli co prawda zarzut, iż załączone przez wnioskodawcę do wniosku dokumenty nie dotyczą nieruchomości, której właścicielem są uczestnicy, jednakże w ocenie Sądu zarzut ten nie zasługiwał na uwzględnienie. Porównując dokumenty geodezyjne dotyczące działki numer (...) z planami projektowymi linii 0,4 kV i 15 kV jednoznacznie można stwierdzić, iż dotyczą one między innymi nieruchomości stanowiącej współwłasność uczestników postępowania.

Sąd nie znalazł również podstaw, by odmówić wiarygodności zeznaniom świadka Z. S., gdyż były spójne, logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, a poza tym znajdowały potwierdzenie w dokumentach, z których dopuszczono dowód.

Wnioskodawca wniósł o stwierdzenie nabycia w drodze zasiedzenia służebności gruntowych o treści o odpowiadającej służebności przesyłu, szczegółowo opisanych we wniosku.

Fakt, że na nieruchomości uczestników postępowania M. i S. Ł. położonej w U. - aktualnie działce nr (...) - znajdują się instalacje i urządzenia przesyłowe elektroenergetyczne, o których mowa we wniosku, nie był kwestionowany przez uczestników postępowania. Kwestią sporną w niniejszej sprawie była możliwość zasiedzenia „służebności przesyłu”, czy też „służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu” przed dniem wprowadzenia do polskiego porządku prawnego instytucji służebności przesyłu, jak również w zależności od odpowiedzi na powyższe pytanie wskazanie dat początkowych biegu zasiedzenia czy to służebności przesyłu czy też służebności gruntowych o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Uczestnicy kwestionowali również następstwo prawne występującego po stronie wnioskodawcy po podmiotach dysponujących wcześniej instalacjami i urządzeniami elektroenergetycznymi.

W myśl art. 292 k.c., służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio.

Konstrukcja służebności przesyłu wprowadzona została do polskiego porządku prawnego z dniem 3 sierpnia 2008 roku ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731). Zgodnie z treścią art. 305¹ k.c. nieruchomość można obciążyć – na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c. – prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). W szczególności przedmiotowe ograniczone prawo rzeczowe może być ustanowione wówczas, gdy rzeczony urządzenie przesyłowe już istnieją, jak również wtedy, gdy mają one zostać dopiero posadowione. Tym samym w pierwszym z przypadków, ustanowienie takiej służebności może być co do zasady uznane za usankcjonowanie istniejącego już stanu rzeczy. W myśl art. 305⁴ k.c. do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych. W szczególności znajduje tu zastosowanie art. 292 k.c. stanowiący o możliwości nabycia rzeczony służebności przez zasiedzenie na rzecz samoistnego posiadacza. Powyższe ma miejsce jednakże tylko wówczas, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Moment powstania urządzenia stanowi przy tym początkową granicę biegu zasiedzenia. Niemniej jednak w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że stan prawny obowiązujący przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu, umożliwiał obciążenie nieruchomości służebnością gruntową odpowiadającą swą treścią służebności przesyłu. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7 października 2008 r. (sygn. akt III CZP 89/08, Lex nr 458125) stwierdził, że przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu, a jej nabycie w drodze zasiedzenia następuje przez przedsiębiorcę, a nie na rzecz właściciela nieruchomości władnącej, przy instytucji przesyłu kategoria „nieruchomość władnącej” w ogóle nie występuje, oznaczenie takiej nieruchomości jest więc dla nabycia przez zasiedzenie służebności przesyłu niepotrzebne (por. wyrok SN z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 389/08, Lex 484715; uzasadnienie postanowienia z dnia 26 lipca 2012 r., II CSK 752/11, Lex nr 1218185). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 05 lipca 2012 roku wydanego w sprawie IV CSK 606/11 (LEX nr 1218193) stwierdził, że jeżeli termin prowadzący do nabycia służebności w drodze zasiedzenia upłynął przed dniem 03 sierpnia 2008 roku, to sąd stwierdza nabycie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, jeżeli zaś okres zasiedzenia upływa po tej dacie, to sąd stwierdza nabycie służebności przesyłu. Zatem trzeba zgodzić się z uczestnikami, że należy odróżnić od siebie dwie konstrukcje prawne: „służebność przesyłu” i „służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu”, jednakże nie można podzielić stanowiska uczestników o niedopuszczalności zasiedzenia „służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu” przed dniem 03 sierpnia 2008 roku. Oba prawa mają analogiczną treść oraz pełnią te same funkcje, nie oznacza to jednak, że można je utożsamiać. Odmierna jest przede wszystkim ich podstawa prawna. Dla służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu – art. 145 i 292 k.c., a dla służebności przesyłu art. 305¹ – 305⁴ k.c. Należy również podkreślić, iż okres występowania na nieruchomości stanu faktycznego odpowiadającego treści służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305¹ – 305⁴ k.c. podlega

doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności (por. uchwała SN z 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013 Nr 12, poz. 139).

Nabycie służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu następuje na zasadach ogólnych w oparciu o przepisy art. 145 k.c. oraz art. 292 k.c. w zw. z art. 172 k.c. Po wejściu w życie Kodeksu cywilnego terminy zasiedzenia wynosiły 10 lat przy dobrej wierze posiadacza i 20 lat przy jego złej wierze (art. 172 k.c.). Istotna zmiana nastąpiła w dniu 1 października 1990 roku, tj. wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321 ze zm.), i polegała na wydłużeniu terminu zasiedzenia do dwudziestu i trzydziestu lat (art. 172 k.c. w aktualnym brzmieniu). Wydłużone terminy zasiedzenia znajdą zastosowanie do biegu zasiedzenia, który rozpoczął się przed wejściem w życie ustawy nowelizującej (art. 9 ustawy). Natomiast do przypadków zasiedzenia, które nastąpiło przed wejściem w życie ustawy nowelizującej, będą miały zastosowanie dziesięcioletnie i dwudziestoletnie okresy posiadania, przewidziane w art. 172 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed tą datą.

Długość terminu zasiedzenia jest zależna od dobrej lub złej wiary posiadacza, przy czym decydujące znaczenie dla oceny tej okoliczności ma moment objęcia nieruchomości w posiadanie. Zgodnie z utrwalonym poglądem dobra wiara posiadacza oznacza usprawiedliwione okolicznościami przekonanie o przysługiwaniu określonego prawa. Art. 7 k.c. przewiduje domniemanie dobrej wiary. Podkreśla się również, że dla oceny dobrej lub złej wiary posiadacza ma znaczenie zgodność z prawem objęcia cudzej nieruchomości w posiadanie, mająca swe źródło, np. w ustawie z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.) czy też ustawie z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (jedn. tekst: Dz.U. z 1954 r. Nr 32, poz. 135 ze zm.). Sąd w obecnym składzie nie podziela kierunku interpretacyjnego zakładającego a priori istnienie dobrej wiary przy obejmowaniu w posiadanie urządzeń przesyłowych. W ocenie Sądu, dostrzec bowiem trzeba, że nawet w poprzednim ustroju społeczno-gospodarczym własność prywatna była dostrzegana i uznawana przez prawodawcę, czego wyrazem było proklamowanie w art. 13 Konstytucji PRL z 1952 r. całkowitej ochrony własności osobistej obywateli. Uwzględniając odmienności wcześniejszego ustroju i znacząco większą rolę państwa, trudno jednak przypisywać organom państwa lub przedsiębiorstwom państwowym brak świadomości wkraczania w sferę własności prywatnej, jeżeli następowało to bez jakiegokolwiek podstawy prawnej. W tym stanie rzeczy nie można wymagać po upływie kilkudziesięciu lat od takich ingerencji od aktualnych właścicieli nieruchomości wykazywania braku podstawy prawnej podejmowanych działań. Przeciwnie, to na następcach prawnych podmiotów naruszających sferę własności powinien ciążyć obowiązek wykazania podstawy prawnej działań podejmowanych przez ich poprzedników. Stanowisko to nabiera szczególnej doniosłości w odniesieniu do działań z końcowych lat istnienia poprzedniego ustroju, gdy rola i świadomość własności prywatnej były nieporównanie większe niż w latach powojennych.

Momentem decydującym o istnieniu dobrej lub złej wiary poprzedników prawnych wnioskodawcy jest chwila przystąpienia do eksploatacji urządzeń przesyłowych, gdyż od tego momentu można mówić o korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia (art. 292 k.c.).

W niniejszej sprawie kwestią sporną było określenie daty rozpoczęcia biegu terminu zasiedzenia poszczególnych służebności przesyłu czy też służebności gruntowych o treści odpowiadającej służebności przesyłu .

Wnioskodawca twierdził, że bieg ten dla wszystkich służebności gruntowych o treści odpowiadającej służebności przesyłu rozpoczął się najpóźniej w dniu 20 sierpnia 1974 roku. Uczestnicy twierdzili, iż ewentualne zasiedzenie służebności byłoby możliwe dopiero od dnia 03 sierpnia 2008 roku, od dnia wprowadzenia instytucji służebności przesyłu. Mając na uwadze przedstawione powyżej stanowisko Sądu w niniejszym składzie o możliwości zasiedzenia przed wskazaną datą służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, należy stwierdzić, iż w dniu 03 sierpnia 2008 roku nie rozpoczął biegu termin zasiedzenia wskazanych we wniosku służebności gruntowych o treści odpowiadającej służebności przesyłu.

Uczestnicy wskazywali również, jako datę początkową biegu terminu zasiedzenia dzień 01.02.1989 r., czyli dzień wejścia zmian w kodeksie cywilnym uchylającym art. 128 k.c., a nawet dzień 25 marca 1996 roku dzień uprawomocnienia się decyzji Wojewody (...) z dnia 08 marca 1996 roku, znak GP.II. (...) - 2/3/96 stwierdzającej nabycie przez Zakład (...) prawa wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Skarbu Państwa. Zgodnie bowiem z art. 128 § 1 k.c. własność ogólnonarodowa (państwowa) przysługiwała niepodzielnie Państwu – zasada jednolitej własności państwowej. Państwo było jedynym właścicielem całego mienia państwowego, niezależnie od tego, w czym zarządzie mienie to się znajdowało. Państwowym osobom prawnym przysługiwało względem przydzielonych im części mienia ogólnonarodowego szczególnego rodzaju prawo podmiotowe, określane zwyczajowo jako prawo zarządu lub prawo tzw. zarządu operatywnego. Jednak państwowe osoby prawne nie miały żadnych praw podmiotowych do zarządzanego przez nie mienia, które mogłyby przeciwstawić Państwu. Z tej przyczyny skutki związane z samoistnym posiadaniem nieruchomości przez państwowe osoby prawne mogły powstać jedynie na rzecz Skarbu Państwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest jednak już stanowisko, że osoba prawna, która przed dniem 1 lutego 1989 r. mając status państwowej osoby prawnej nie mogła nabyć (także w drodze zasiedzenia) własności nieruchomości, może do okresu samoistnego posiadania wykonywanego po dniu 1 lutego 1989 roku doliczyć okres posiadania Skarbu Państwa sprzed tej daty. Stanowisko to wyrażone zostało w szczególności właśnie w odniesieniu do przedsiębiorstw energetycznych i innych przedsiębiorstw przesyłowych, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1989 roku korzystały ze służebności przesyłu w ramach zarządu mieniem państwowym w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, a więc w istocie były dzierżycielami w rozumieniu art. 338 k.c. oraz ze względu na treść art. 128 k.c. nie mogły nabyć na swoją rzecz własności ani innych praw rzeczowych (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31.05.2006 r., IV CSK 149/05, LEX nr 258681 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25.01.2006 r., I CSK 11/05, Biuletyn SN 2006/511.). Także w postanowieniu z dnia 12 stycznia 2012 r. wydanym w sprawie IV CSK 183/11 Sąd Najwyższy stwierdził, że nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, iż posiadanie służebności przesyłowej przez przedsiębiorstwo państwowe przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej kodeks cywilny z 1989 roku nie było posiadaniem w rozumieniu art. 352 § 1 k.c. i nie mogło prowadzić do zasiedzenia (LEX nr 1130302), a w postanowieniu z dnia z dnia 12 lutego 2015 r. wydanym w sprawie IV CSK 280/14, Sąd Najwyższy stwierdził, że przedsiębiorstwa państwowe wykonywały posiadanie mogące doprowadzić do zasiedzenia służebności gruntowej, z tym zastrzeżeniem, że pod rządem art. 128 k.c. nabycie takiego prawa następowało do jednolitego funduszu własności państwowej. Jedynie, gdy zarówno właścicielem nieruchomości obciążonej, jak i posiadaczem służebności gruntowej oraz właścicielem nieruchomości władnącej był Skarb Państwa, nie mogło w ogóle dojść do zasiedzenia służebności przesyłu, gdyż właściciel nie może nabyć przez zasiedzenie służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej jego własność (LEX nr 1660670).

Przesłankami zasiedzenia służebności gruntowej są zatem: posiadanie służebności polegające na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia w zakresie odpowiadającym treści służebności oraz upływ oznaczonego w ustawie czasu, czyli 20 lub 30 lat, w zależności od tego czy posiadacz był w dobrej, czy w złej wierze. Bezsporny w sprawie jest fakt, iż wnioskodawca nie posiada innego tytułu prawnego do korzystania z urządzeń przesyłowych usytuowanych na przedmiotowych działkach.

Nie budzi żadnej wątpliwości, iż w przedmiotowej sprawie spełniona została przesłanka polegająca na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia w zakresie odpowiadającym treści służebności. Żadna ze stron postępowania nie kwestionowała lokalizacji linii energetycznych i ich charakterystyki. W ocenie Sądu nie ulega również wątpliwości, że uczestnik w zakresie wszystkich linii energetycznych i urządzeń objętych niniejszym postępowaniem jest następcą prawnym Zakładów (...) - Zakładu (...). Poprzednik prawny wnioskodawcy stał się z mocy samego prawa samodzielnym podmiotem posiadającym prawo do składników mienia państwowego, którym dotychczas jedynie zarządzał w dniu 5 grudnia 1990 roku tj. w dniu w którym na podstawie art. 2 ust 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (Dz.U. nr 79 , poz. 464 ze zm) nastąpiło „uwłaszczenie” posiadanych do tej pory przez przedsiębiorstwa państwowe składników mienia państwowego pozostających do tego dnia w ich zarządzie. Decyzje uwłaszczeniowe wydane na podstawie z art. 2 ust. 3 cyt. ustawy miały jedynie charakter deklaracyjny. Należy podkreślić, iż wnioskodawca załączył do wniosku decyzję Wojewody (...) z dnia 08 marca 1996 roku (GP.II. (...) - 2/3/96) wydaną na podstawie wskazanej powyżej ustawy.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 20 stycznia 2015 roku wydanego w sprawie V CSK 26/14 Sąd Najwyższy podkreślił, że do posiadania służebności stosuje się tylko odpowiednio przepisy o posiadaniu. W literaturze przeważa pogląd, że do posiadania nie stosuje się przepisu art. 349 -351 k.c. a nawet zapatrywanie, że nie stosuje się także przepisu art. 348 k.c. W przypadku zatem posiadania służebności przesyłowej w zasadzie wydanie rzeczy polega na przejęciu przedsiębiorstwa przesyłowego, którego użyteczność jest zwiększana przez korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności gruntowej (wyrok SN z 3 stycznia 1969 roku III CRN 271/68, OSNCP 1969, poz. 177). W orzecnictwie przyjmuje się przy tym, że posiadanie jest czynnością faktyczną co oznacza, że wszelkie wypadki uwłaszczenia z mocy ustawy oznaczają jednocześnie przeniesienie posiadania. Następnie zastosowanie znajdzie art. 176 § 1 k.c. stanowiący, że jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania swego poprzednika. Jeżeli jednak poprzedni posiadacz uzyskał posiadanie nieruchomości w złej wierze, czas jego posiadania może być doliczony tylko wtedy, gdy łącznie z czasem posiadania obecnego posiadacza wynosi przynajmniej lat trzydzieści.

Sąd w niniejszej sprawie ustalił, że rozpoczęcie biegu zasiedzenia służebności gruntowych o treści odpowiadającej służebności przesyłu dla wszystkich linii i stacji transformatorowej nastąpiło najpóźniej dnia 20 sierpnia 1974 roku, w związku z tym, że tego dnia nastąpił odbiór techniczny linii 15 kV i 0,4 kV , a w dokumencie tym wskazano również, iż w dniu odbioru istniała stacja transformatorowa ST U. (...). (dokumentacja - k. 28-30 akt). Właścicielami nieruchomości, przez którą przebiegały linie były wówczas osoby fizyczne nieuczestniczące w niniejszym postępowaniu. W niniejszej sprawie według poczynionych ustaleń, wnioskodawca nie legitymował się jakimkolwiek tytułem, na którego podstawie mogło zostać ustanowione na nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe odpowiadające treścią obecnej służebności przesyłu. Wnioskodawca nie udowodnił, by założenie linii energetycznych nastąpiło w ramach powszechnej elektryfikacji (co wymagałoby przedłożenia choćby zarządzenia o powszechnej elektryfikacji przewidzianego w art. 1 powołanej ustawy o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli) lub w szczególnym trybie wywłaszczenia (co wymagałoby przedłożenia decyzji zawierającej odpowiednie zezwolenie przewidziane w art. 35 powołanej ustawy o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości). Dlatego zdaniem Sądu wnioskodawca nie miał też podstaw przyjmować, że przysługuje mu uprawnienie do korzystania z nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu, nie mógł więc zostać oceniony jako posiadacz w dobrej wierze (por. postanowienie SN z 6 września 2013 roku V CSK 440/12). Zdaniem Sądu, jeżeli jednak powołujący się na dobrą wiarę wnioskodawca prowadzący profesjonalną działalność na dużą skalę i dysponujący obsługą prawną – wskazał takie dokumenty i przywołał takie okoliczności, które w żaden sposób nie usprawiedliwiają jego przeświadczenia o istnieniu tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, to uznać trzeba, że domniemanie wynikające z art. 7 k.c. zostało wzruszone. W konsekwencji, Sąd przyjął, że przystąpienie do eksploatacji wszystkich linii na nieruchomości nienależącej do osób fizycznych nastąpiło bez podstawy prawnej, a poprzednikom wnioskodawcy należy przypisać złą wiarę.

Z podanych względów orzeczono, że wnioskodawca (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. nabył z dniem 20 sierpnia 2004 roku (30 lat od dnia objęcia w posiadanie – 20 sierpnia 1974 roku) przez zasiedzenie na nieruchomości stanowiącej aktualnie współwłasność uczestników postępowania M. i S. małżonków Ł., położonej w U., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której Sąd Rejonowy w Chełmnie prowadzi księgę wieczystą (...) służebności gruntowe o treści odpowiadającej służebności przesyłu szczegółowo opisane w punkcie I, II, III i IV sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. gdyż – mimo sprzeczności interesów stron – Sąd nie dostrzegł podstaw do odstąpienia od ogólnej zasady postępowania nieprocesowego przewidującej ponoszenie przez każdego z uczestników kosztów postępowania związanych ze swoim udziałem w sprawie.

Sędzia Sądu Rejonowego

N. D.